

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANV VI : NÚM. 114

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 6 Juny de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

BANYS DE MAR

Ara que s'aproba la temporada dels banys, crec que serà útil als lectors del *Bulleti*, parlar-ne, des de el punt de vista mèdic.

Efectes dels banys de mar: L'aigua del mar, actua sobre el qui es banya, per ses propietats físiques, i per sa mineralizació.

El contacte del cos amb l'aigua, produeix una acceleració dels moviments respiratoris i cardíacs, amb tremolors i calofrets, tan mes pasatgers quan més ràpida és la immersió. Segons la naturalesa individual, és a n'aquest més o menys prompte els fenòmens de reacció secundaria, que són els que donen *l'afecte útil* del bany, caracterizat per un augment de les funcions digestives, desenroillo de la força muscular, i una gran sensació de benestar.

L'hora del bany més apropòsit, és de les 10 del matí a les 5 de la tarda, no incloent-hi les 3 hores que segueixen al menjar, l'aigua s'ha calentat amb contacte de la sorra. Abans d'introduir-se a l'aigua s'ha de tenir cuidado de no refredar-se, ja per estar quiet, o per estanciò en una ombra. L'entrada a l'aigua deurà fer-se ràpida i total, tant quant més es compleixi això, tant menys es sentirà el fred reaccional, també és molt util, durant el bany practicar la natió. Respecte a la duració del bany, teng de dir que no és pot marcar una pauta, ja que depen de moltes condicions tan de part individual, com de l'aigüa. Si l'aigüa

del mar és freda, si la temperatura externa baixa, si fa vent i el que es banya és un nin o gran de constitució debil, allavors el bany ha de ésser curt, en canvi si l'aigüa és manté calenta i tranquil i l'aire permaneix assoleiat, i es tracte d'un subjecte de constitució normal, el bany es pot perllongar sense recança. En el nombre de banys a pendrer tampoc no es pot fixar un numero determinat, aquests s'han d'amoillar, a la reacció que presenta el banyista; tenin sempre present lo següent: el bany es útil quan tonifica, si en lloc d'això, produeix cansanci, desgana, insomni, i abatiment amb mals de cap, es degut o a que ha durat massa o be que ha sigut massa freqüent. Les contraindicacions del bany de mar més importants depenen: Primer. *Per malaltia*, s'han de prohibir als qui pateixen del pulmó o del cor i vasos, del ronyó, del sistema neurós (alguns) i en les malalties agudes de la pell, i en tots aquets casos la prohibició ha de ésser absoluta. Segón. Tampoc deuen banyar se (encara que no es prohibeixi en absolut) els nerviosos irritables, ja que no suporten be el fred, al ficar-se a l'aigüa. Tercer. Tampoc es deu banyar-se abans dels tres anys. Quart. També està contraindicat el bany durant l'hivern, o no ser que els que es banyen siguin individus forts, entrenats, i que la temperatura de l'aire sigui relativament calenta, previa calma de l'amòsfera del mar.

PHEIFFER.

Al seu Angel de la Guarda

Balada de Henry Murger

Si al cor d'exa nina encara,
Angel Sant, no s'ès despert;
si, com du escrit en sa cara,
l'amor que la vida aclara,
son secret li té encubert;

si el sent no més que betega
quant reb el bes maternal,
quant fa almoïna a qui gemega,
o quant pels mariners prega
en les nits de temporal;

Angel de Deu, no li digues
que existeix un altre amor,
estalvia-li fatigues,
dexa-la entre ses amigues
passar son jovent millor.

Prou sabs que el món ha mester
d'aquest místic encenser
que amb s'aroma lo perfum,
com l'estel mancat de llum
la que'l sol li reverber.

Mes si gaire temps retarda
lo seu cor a despertar,
tu, que'l cel deus anyorar,
¿perquè no'm fies sa guarda
l'hora que hi vulguis pujar?

M'enamora la virtut
de la teva encomenada,
i somiï esser l'escut
que l'ampar de la bravada
que llança est món corromput.

Aidam, doncs, amb ton esforç;
pren ensemps son cor i el meu
i enlaira al cel nostros cors
perquè los unesca Déu
com un brot de dues flors.

MARIÁN AGUILÓ

Desembre de 1843

Un bon periòdic és una missió perpètua a
una Parròquia.—Lleó XIII.

EL COLLAR DE LLAGRIMES

Un senyor d'Alemanya, havent resolt de seguir els prínceps que anaven a deslliurar el Sant Sepulcre, va fer sonar sa trompa en sos dominis. I havent ajuntat cinquanta de sos vassalls, les armà en guerra per anar a l'encontre dels Serrains. El jorn de la partença, abraçà cent pics la seva esposa i son infant nou-nascut i, hagent-los comanats a Déu partí per la creuada, precedit del seu penó

Mes, a la batalla primera, el compte caigué en emboscada i fou pres pels infaels qui el tractaren miserablement. I el soldà exigí per sa deslliurança una suma tan considerable que a penes si s'hauria ajuntada escolant els tresors de tres calls. Una anyada va acordar-se al comte per entregar el preu de la seva llibertat. Mes el noble senyor, qui no era gaire ric, es resignà cristianament a la mort.

Noresmenys féu trametre a sa muller un missatge d'adéu, a on, après d'haver-li feta a saber la seva sort, deia-li: «Déu ho ha volgut,—que sa voluntat sia feta! Consola't, virtuosa esposa, i pensa amb mi tot el temps que podràs.

«Abrassa mon fill; i quan serà gran i fort, dona-li una espasa. Que venga ell també a combatre per son Déu,—i a venjar son pare.

«T'enviï, amada muller, un boci de la vera Creu i un ram collit en l'hort de les Oliveres, a on Nostre Senyor dormí la derrera nit».

Quan la comtesa rebé aquesta lletra, el foc acabava de destruir son castell; l'anyada havia estat estèril, i en el país la misèria era gran. I la pobra muller del comte ho era casi tant com el pastor qui menava a pasturar sos ramats abans que fossin anorreats per una malura. Mes l'honrada dama tenia un gran fons de coratge i es digué en si mateixa:

«Si mon senyor ha de morir—morirà en mos braços,

«i podrà beneir el seu hereu—qui no ha de tenir, ai! altre herevatge,

«més que'l nom gloriós de son valent pare».

I prenguent son fill en braços,—la comtesa partí cap a Palestina, a on seria arribada sense la protecció de la seva patrona qui era baixada del cel, per acompanyar-la en son pelegrinatge.

Arribà al camp dels infaels un dia just abans

del terme fixat pel pagament del preu del comte. Mes veient com era miserable, i que no duia res, el soldà no li deixà ni veure son marit; i donà orde que fos mort l'endemà, a punta d'alba.

Però a la nit, la comtesa tengué una visió. Vegé apareixer-li al seu davant sa patrona Santa Margarida, aquella qui va caminar sobre el cap del dimoni.

Duia amb la mà un collar de tres vies de perles, més grosses que les de la tiara del Pare Sant.

I deia-li a la comtesa:

—Senyora, Déu, mon mestre, qui ha creat el món i reina sobre l'univers, us ha vist forta en les penes, i m'envia al vostre socors. I la Verge, mare de Jesús, pel qual el vostre espòs sofreix en captiveri, m'ha dit a més: Corre i sies prompte.

«Un tresor us duc qui pagarà la llibertat del comte:

«Es un collar de perles més rares i belles que les que neixen sota el mar.

«a on els reis envian-les a cercar pels esclaus hàbils en el nadar i sense por dels vells-marins.

«Aquest preciós collar ha estat treballat i engastat en or fi per Sannt Eloi, mon amic qui és orfebre del paradís i hi ha posat son esment.

«Aquestes perles són preses de la vostra afeció i de la vostra coratgia conjugal i cristiana.

«Són les llàgrimes que heu plorat en el vostre pelegrinatge dolorós; les he aplegades una a una, al vostre pas, i amb el voler de Déu, canviades les he així com les veis» --

I un any aprés, el senyor cristià, de retorn en sos dominis, reconstruir feia el seu seu castell.

A dins el qual una capella fou bastida a Santa Margarida, patrona de la seva esposa fael.

J. P. M. trad.

PENSAMENT D'ELISABET LESSEUR

No menyspreem res: ni els homes, perquè el més dolent porta la divina llumaneta que sempre pot brillar; ni les idees, perquè al fons de cada una d'elles al menys hi ha un bocinet de veritat, que'ns precisa descobrir; ni les accions dels altres, perquè molt sovint n'ignorem el mòvil i sempre la conseqüència providencial i llunyana.

UN PROCÉS SENSACIONAL

Els protagonistes són l'ex-canceller d'Àustria, Monsenyor Seipel i l'obrer socialista Jaworck, autor de l'atemptat contra Monsenyor Seipel. Jaworck, assegut entre dos soldats, és preguntat per el President:— ¿Perque volia vostè matar al canceller?— Perquè em digueren que ell era el causant de la misèria que regna en totes les llars obreres— Entra Monsenyor Seipel; obre Jaworck els seus ulls i els dos protagonistes del drama es creuen una mirada.. En els ulls de Jaworck es reflexa l'arrepentiment; en els de Monsenyor Seipel dolcesa i perdó. Monsenyor Seipel, requerit pel President relata lacònicament l'escena de l'atemptat quasi traient importàcia a la cosa, sens acceuar els fets.— ¿I després?—pregunta el president.—No em recordo; Sr. president, contesta Seipel.—Els metges diuen que la seva ferida era de pronòstic reservat, i que sofrí vostè moltíssim...—Sí vaig sofrir, però no molt.. El defensor de Jaworck:—Sr. canceller: ¿quina es la seva opinió particular sobre l'acusat i l'atemptat comès per ell? Monsenyor Seipel, girant el cap en direcció del qui tractà d'assassinar-lo, pronuncia aquestes històriques parules:—El compadesc i el perdono...Els jutges saluden; Seipel s'inclina envers els jutges; l'acusat corre a la sortida de la sala, s'agenolla i plora al peus de la víctima; Seipel el torna a perdonar i en el carrer és aclamat el canceller pels milers de vienesos estacionats davant del tribunal.

Cronica d'Inca

Dia 21 de Maig.— S'ha celebrada la festa de la Ascensió amb gran solemnitat, que és costum a la Parròquia celebrar-se al mateix temps la festa principal del miraculós Sancrist d'Inca. En ella predicà el Rnt. Gaspar Munar dels SS. CC. i l'Harpa,, hi cantà la missa del P. Aulí. Sa ca-

pella tot lo dia fou visitadíssima de feels devots.

—Amb tal motiu vengué a Inca la distingida família capillera, de D. Pere Amer, a qui saludarem, enterant-nos que sa senyora estava notablement restablida de sa malaltia que ha sufrida, cosa que nos alegrà ferm i celebrem.

Dia 23.—Rebem una altra carta, d'un literat que estima Mallorca autèntica felicitant-nos per l'article de les saetas.

—Sentim enraonar uns pagesos sobre l'esplet d'aubercocs d'enguany, que és esperansador. Discutien sobre contractes fets de partides a 11 pessetes el quintà, essent d'opinió els més, que no arribarien a tal preu, degut a l'oferta que hi haurà per la cullita.

Dia 24.—Es fa la festa del Mes de Maria que els religiosos i terciaris franciscans dediquen tots els anys an aquest celestial Senyora. Hi ha missa de comunió general, ofici major i la devoció del mes, al capvespre. Tot celebrat amb esplendor i magnificència. Ocupà la càtedra sagrada el Rnt. P. Rafel Ginart, del convent d'Artá.

Dia 31.—Finaliça en les nostres esglésies la devoció del mes de les flors. Enguany ha comensat a encarregar-se d'aquests actes marians, en la parroquia, la Congregació de Filles de Maria. Cada dia un chor se cuidava d'enramallar sa capella i era allò de qui pot més. La part del cant no quedà enderrera. La Capella de la parroquia estigué reforçada per alguns elements de l'"Harpa,, que molts de dies cantaven coses noves.

A Sant Domingo i Sant Francesc la devoció se va fer en la solemnitat acostumada. En la derrera esglesia, el poble prenia part amb el cant, que com se sap és una cosa ben simpàtica i que enfervoreix molt els feels.

—An els darrers examens verificats aquests dies, amb honroses calificacions, ha terminada sa carrera del Magisteri la simpàtica senyoreta Concepció Nicolau Montaner.

Rebin la nostra enhorabona ella i sos pares.

—Sembla que uns dels pobles de Mallorca que donarà major contingent a les pelegrinacions de Roma i Lourdes serà el d'Inca. Mossèn Francesc Garau, representant de la Junta organitzadora, ens ha dit que són 47 els inscrips, del quals n'hi ha uns

catorze que van a Roma per a guanyar els perdons de l'Any sant.

A continuació publicam els noms dels pelegrins.

A LOURDES

- Donya Magdalena Maura
 « Magdalena Vallés
 « Margalida Vallori
 « Francina A. Castañer
 Don Jaume Domenech
 Donya Antonia Borrás
 « Margalida Domenech
 « Catalina Balaguer
 « Antonia Domenech
 Rnt. D. Antoni Palou Pvre.
 Donya Margalida Palou
 « Isabet Palou
 « Catalina Vert
 « Antonia Vallori
 Rnt. D. Sebastià Llabrés
 Donya Maria Ignaci Llabrés
 « Catalina Serra
 « Margalida Mulet
 « Margalida Capó
 « Antonia Llompart
 « Maria Alzina
 « Margalida Ferrer
 Don Llorenç Durán
 Donya Maria Durán
 « Catalina Pujadas
 « Maria Coll
 Don Pere Perelló
 Donya Mariana Sans
 Rnt. D. Juan Coli
 Donya Margalida Perelló
 « Lluisa Fuster
 « Maria Beltrán
 « Francisca Femenias
 « Maria Ramis
- #### A ROMA I LOURDES
- Rnt. D. Andreu Jaume Nicolau, Pvre.
 Rnt. D. Miquel Fuster, Pvre.
 Rnt. D. Francesc Garau, Pvre.
 Don Miquel Mir
 « Pere A. Coll
 Donya Catalina Llampayas
 « Francisca Gilabert de Mir
 « Maria Mir
 « Magdalena Balaguer
 « Maria de Montaner
 « Maria de la Concepció Nicolau.
 « Catalina Mulet
 Don Juan Noguera
 Donya Antonia Jaume

Amb censura eclesiàstica. Zip, Durán-Inca.